

Kommunfullmäktige

Utlåtande avseende delårsrapport 2015-08-31

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål för den ekonomiska förvaltningen som fullmäktige beslutat om.

De finansiella mål som beslutats är:

- Resultatet skall utgöra 0,6 % av summan av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning.
- De skattefinansierade investeringarna skall långsiktigt finansieras till 75 % med egna medel (= redovisat resultat med tillägg för avskrivningar).

Revisionen har översiktligt granskat Uppsala kommuns delårsrapport per 2015-08-31. En översiktlig granskning är mer inriktad på analys och mindre på detaljgranskning. Granskningsresultatet framgår av revisionsrapport som utarbetats av PwC.

Revisionen bedömer att:

- Delårsrapporten uppfyller i allt väsentligt kraven enligt den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed med två undantag:
 - En samlad redovisning och bedömning saknas om huruvida målen för god ekonomisk hushållning uppnås.
 - En beskrivning av tillämpade redovisningsprinciper saknas.

Ovan påpekade brister kvarstår från tidigare år.

- Det finansiella resultatet i delårsrapporten är inte förenligt med de av fullmäktige fastställda målen.
 - Det finansiella målet med ett resultat som uppgår till 0,6 % (2 % föregående år) av skatteintäkter och kommunal ekonomisk utjämning uppnås i delårsbokslutet men uppnås inte i lämnad prognos.
 - Den budget som kommunfullmäktige beslutat om beräknas i nuvarande prognos inte heller att uppnås.
 - Målsättningen att skattefinansierade investeringar långsiktigt ska finansieras till 75% med egna medel uppnås inte i lämnad prognos.

Iakttagelser som gjorts:

- I delårsrapporten redovisas återigen en negativ trend avseende nettokostnadsutvecklingen. Under 2014 sjönk nettokostnadsutvecklingen efter ett flertal år av stora ökningar till 2,4%. I prognosen för 2015 beräknas den öka till 4,7%. Revisionen ser allvarligt på denna utveckling och konstaterar att betydande åtgärder måste vidtas för att få ned nettokostnadsutvecklingen till en långsiktigt hållbar nivå.
- Flera uppdragsnämnder redovisar underskott i prognosen för 2015. Utbildningsnämnden redovisar ett underskott på -77 mkr, Socialnämnden -21 mkr, Omsorgsnämnden -30 mkr, Äldrenämnden -3 mkr, Kommunstyrelsen -6 mkr och Styrelsen för vård och omsorg -6 mkr. I föregående års delårsrapport samt i årsbokslutet för 2014 angavs att ett effektiviseringsbehov fanns på ca 500 mnkr och att åtgärder behövde vidtas 2015. I årets delårsrapport saknas en redogörelse över vilka effekter vidtagna åtgärder beräknas få under 2015.

Mot bakgrund av underskotten i lämnade prognoser konstaterar revisionen att nuvarande situation ställer stora krav på ledning och styrning för att uppnå kommunens målsättningar om en god ekonomisk hushållning.

- Uppsala kommun har de senaste åren genomfört betydande investeringar och för kommande år planeras också stora investeringar i bl a bostadsbyggande, infrastruktur, underhållsåtgärder samt idrottsanläggningar. Detta avser såväl investeringar i kommunen som i bolagen. Stora investeringar kräver en genomarbetad planeringsprocess där kostnadsberäkningar, riskanalyser, finansiering och externa utlåtanden är viktiga komponenter. Revisionen vill därför understryka att det är mycket angeläget med en utvecklad och ändamålsenlig planering, styrning och uppföljning av kommunkoncernens investeringar och finansiering.

Uppsala den 22 oktober 2015

Cecilia Hamenius
Ordförande

Pradip Datta
Vice ordförande

Magnus Andersson

Lise-Lotte Argander

Hans Edlund

Sture Jansson

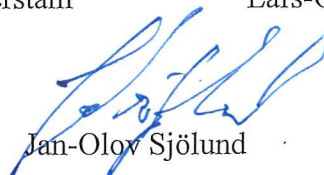
Fredrik Leijerstam

Lars-Olof Lindell

Henry Montgomery

Jan-Olov Sjölund

Gunilla Zetterling

Granskningsrapport

Eva Blom
Pär Månsson
Helene Westberg

oktober 2015

Granskning av delårsrapport 2015

Uppsala kommun

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning	1
2	Inledning	2
2.1	Bakgrund	2
2.2	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	2
2.3	Metod	3
3	Granskningsresultat	4
3.1	Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	4
3.2	Resultatanalys	5
3.3	Nämndernas resultatuppföljning och prognos	7
3.4	Balansräkning	10
3.5	Investeringsredovisningen	11
3.6	God ekonomisk hushållning	11
3.6.1	Finansiella mål	11
3.6.2	Balanskrav	11
3.6.3	Mål för verksamheten	11
3.7	Sammanställd redovisning	12

1 Sammanfattande bedömning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2015-01-01 – 2015-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2015.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Resultatet för Uppsala kommun uppgår till 108 mkr, vilket är 40 mkr lägre än motsvarande period föregående år. Prognosen för helåret pekar mot ett resultat om -45 mkr att jämföra med ett budgeterat resultat på 62 mkr.

Resultatet för Uppsala kommunkoncern uppgår till 153 mkr, vilket är 90 mkr lägre än föregående år. Prognosticerat resultat för Uppsala kommunkoncern uppgår till -95 mkr. Justerat för jämförelsestörande poster uppgår det prognosticerade resultatet till -105 mkr.

Utifrån genomförd granskning gör vi följande bedömningar:

- I vår översiktliga granskning har det inte framkommit några omständigheter som tyder på att kommunens delårsrapport är upprättad i strid med lagens krav eller god redovisningssed med två undantag. En samlad redovisning och bedömning saknas om huruvida målen för god ekonomisk hushållning uppnås. Vidare saknas en beskrivning av tillämpade redovisningsprinciper.
- Vi bedömer att det finansiella resultatet i delårsrapporten inte är förenligt med de långsiktiga finansiella målen. I lämnad prognos uppnås varken resultatmålet eller självfinansieringsgraden. Avsaknaden av beräkningen av resultat i enlighet med balanskravets regler gör det svårt att bedöma om kommunen kommer att nå balanskravet. Kommunfullmäktiges målsättning om ett resultat på 0,6 % av skatteintäkter och kommunal ekonomisk utjämning uppnås i delårsbokslutet men uppnås inte i lämnad prognos. Den budget som kommunfullmäktige beslutat om beräknas i nuvarande prognos inte heller att uppnås. Målsättningen att skattefinansierade investeringar långsiktigt ska finansieras till 75% med egna medel uppnås inte i lämnad prognos.
- Någon redovisning av måluppfyllelsen avseende nämndernas verksamhetsmål redovisas inte i delårsrapporten.
- Flera uppdragsnämnder redovisar underskott i prognosen för 2015.
 - Utbildningsnämnden redovisar ett underskott med -77 mkr
 - Socialnämnden redovisar ett underskott med - 21 mkr,
 - Omsorgsnämnden redovisar ett underskott med -30 mkr

- Äldrenämnden redovisar ett underskott med – 3 mkr
 - Kommunstyrelsen redovisar ett underskott – 6 mkr
 - Styrelsen för vård och omsorg redovisar ett underskott med -6 mkr
- Av delårsrapporten framgår att nettokostnaderna beräknas öka med 4,7 %, vilket är 1,3 procentenheter mer än budgeterat. Detta ställer stora krav på ledning och styrning för att uppnå kommunens målsättningar om en god ekonomisk hushållning.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Kommuner är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början.

Kommunallagen (KL) 9 kap 9 a §

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Revisorernas bedömning av delårsrapporten ska grundas på det ekonomiska resultatet, uppfyllelsen av fullmäktiges mål för ekonomi och verksamhet samt om delårsrapporten följer Rådet för kommunal redovisnings (RKR:s) rekommendation 22 samt god redovisningssed i övrigt.

2.2 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om delårsrapporten ger svar på följande revisionsfrågor.

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultatet i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i delårsrapporten. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

2.3 Metod

Granskningen har utförts genom:

- Intervjuer med berörda tjänstemän.
- Översiktlig granskning och analys av det siffermässiga bokslutet per 2015-08-31 samt av resultatprognosen för året.
- Granskning av specifikationer och underlag till väsentliga balansposter i den omfattning som krävs för att i allt väsentligt säkerställa en riktig och rättvisande redovisning.
- Översiktlig analys av verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen.
- Granskning av rutiner för periodisering och stickprovskontroller av att intäkter och kostnader har periodiserats på ett korrekt sätt.

Samtliga belopp är angivna i mkr och belopp inom parentes avser motsvarande period föregående år.

Granskningen av delårsrapporten omfattar:

- Övergripande granskning av driftsredovisning, investeringsredovisning, resultat- och balansräkning per 2015-08-31.
- Fördjupad granskning har skett av Socialnämnden, Utbildningsnämnden, Kulturnämnden samt Finansförvaltningen. Styrelsen vård och omsorg och Kommunstyrelsen har granskats översiktligt.
- Avstämning av att förvaltningsberättelsen och att nämndernas redovisningar är utformade i enlighet med kommunens anvisningar.

I bilagor redovisas rapporterna för de nämnder som har granskats.

3 Granskningsresultat

3.1 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Ekonomihandboken som är utlagd på kommunens intranätsystem innehåller samlade bokslutsanvisningar för period-, delårs- och helårsbokslut. Anvisningarna innehåller mallar för rapportering, beskrivning av vilka resultatanalyser som skall genomföras, hur periodiseringar skall göras för olika poster i resultat- och balansräkningarna, hur avstämningar skall göras generellt och för specifika konton, hur dokumentation av bokslutsarbetet i bilagor skall ske etc. Av anvisningarna framgår att arbetet med delårsbokslutet skall göras med samma noggrannhet och precision som helårsbokslutet. Vår bedömning är att anvisningarna är tydliga och överskådliga samt på ett bra sätt beskriver hur arbetet med bokslutet skall utföras. Vår bedömning är att anvisningarna utgör ett bra stöd i bokslutsarbetet och bidrar till tillförlitlighet i nämndernas rapportering av delårs- och årsbokslut.

Delårsrapporten

Delårsrapporten är uppbyggd enligt följande:

- En övergripande ekonomisk analys presenteras som syftar till att utreda om kommunen har en ekonomi i balans. Analysen utgår från begreppen:
 - Resultat - vilken balans har kommunen haft över sina intäkter och kostnader under året, jämfört med prognos och över tid.
 - Kapacitet – vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt.
 - Risk – finns några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet.
 - Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen.
- Uppdragsnämndernas verksamhet.
- Verksamheter i styrelseform.
- Verksamhet i bolagsform.
- Resultaträkningar, kassaflödesanalyser, balansräkningar och notapparat.
- Resultat och investeringar per nämnd.

Bedömning och rekommendation

I vår översiktliga granskning har det inte framkommit några omständigheter som tyder på att kommunens delårsrapport är upprättad i strid med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.

Delårsrapporten omfattar perioden januari-augusti 2015 vilket är i överensstämmelse med KRL. Vi bedömer att den finansiella analysen på ett strukturerat sätt beskriver om kommunens ekonomi är i balans. Det finansiella läget följs upp mot utfallet och vilken kapacitet kommunen har för att kunna nå ekonomisk balans på lång sikt och vilka riskerna är för att inte nå detta. Uppgift om redovisningsprinciper saknas i delårsrapporten.

Vi rekommenderar:

att upplysning lämnas om att redovisningsprinciperna är oförändrade eller vilka förändringar som har gjorts med hänvisning till 2014 års årsredovisning.

Enligt RKR:s rekommendation 22 ska upprättad delårsrapport innehålla en förkortad förvaltningsberättelse. Enligt rekommendationen ska redovisning ske av en samlad bedömning om huruvida målen för god ekonomisk hushållning kommer att uppnås. I delårsrapporten sker enligt vår bedömning inte någon sådan samlad redovisning och analys. I delårsrapporten redovisas utfall och prognos för finansiella mål. Redovisning är dock inte tydligt kopplat till av fullmäktige fastställda målsättningar. Någon bedömning av om verksamhetsmålen kommer att uppnås redovisas inte.

Vi rekommenderar:

att en samlad redovisning och bedömning om huruvida målen för god ekonomisk hushållning kommer att uppnås lämnas.

3.2 Resultatanalys

Prognosen för helåret pekar på ett negativt resultat, -45 mkr, vilket är 107 mkr sämre än budgeterat. Avvikelsen beror på:

- Verksamhetens nettokostnad förväntas bli 68 mkr högre än budgeterat
- Skatteintäkter och statsbidrag förväntas bli 49 mkr lägre än budgeterat
- Finansnettot ligger i prognosen 10 mkr bättre än budgeterat

I nedanstående tabell redovisas utfallet för de första åtta månaderna 2015, prognos för helåret 2015 samt budget.

Resultaträkning mkr	Utfall delår 2015	Utfall delår 2014	Budget 2015	Prognos 2015
Verksamhetens intäkter	1 526	1 463	2 212	2 425
Verksamhetens kostnader	-7 806	-7 533	-11 883	-12 121
Avskrivningar	-166	-150	-210	-253
Verksamhetens nettokostnader	-6 446	-6 219	-9 881	-9 949
Skatteintäkter	6 013	5 711	9 013	9 024
Kommunalekonomisk utjämning	491	604	807	747
Finansiella intäkter	130	137	276	245
Finansiella kostnader	-79	-85	-153	-112
Årets resultat	108	148	62	-45

Vår bedömning är att Uppsala kommun har gjort en genomarbetad analys av periodens resultat och helårsprognos för 2015. Väsentliga förändringar i förhållande till motsvarande period föregående år och avvikelser mot budget har analyserats och förklarats av kommunen i resultatanalysen. Nettokostnadsutvecklingen för nämndernas verksamheter har jämförts med andra kommuner med likartade förutsättningar. Baserad på den översiktliga granskningen som utförts bedömer vi att analysen är underbyggd.

Nettokostnaderna har ökat jämfört med föregående års delårsbokslut med 227 mkr, vilket motsvarar 3,7 %.

Resultatet i prognosen är 107 mkr sämre än budgeten. Om jämförelsestörande poster exkluderas i analysen erhålls följande belopp:

Belopp i mkr	Prognos 2015	Utfall 2014	Budget 2015
Redovisat resultat	-45	-165	62
<i>Poster av engångskaraktär</i>			
Reavinster från mark och exploatering, netto	-66	-4	
Övriga reavinster netto	40	7	
Avskrivningar, kapital, utrangeringar och drift av Ulleråker	47	40	
Utrangeringar av övriga anläggningstillgångar, netto		13	
Omställningskostnader	39	31	
Utdelning dotterbolag	-73	-15	
Sociala avgifter upplupen lön		59	
Nettopåverkan vid bolagisering av parkeringsverksamheten		15	
Återbetalning AFA	-68		
Nedskrivning av lån till Stiftelsen Jälla Egendom		8	
Medfinansiering Citybanan		2	
Resultat exkl jämförelsestörande poster	-125	-9	62

Nettokostnaderna exkl poster av engångskaraktär i prognosen för 2015 överstiger budget med 149 mkr eller 1,5 % och överstiger utfallet för 2014 med 500 mkr eller 5,2 %. Skatteintäkterna och KeU i prognosen är 49 mkr lägre än budgeterat. Nettokostnadsökningen exkl poster av engångskaraktär 2014 var 273 mkr eller 2,4 %.

Under 2015 har organisationsförändringen genomförts. En stabsorganisation har byggts upp men även nämnderna har omorganiserats. Organisationsförändringen förväntas medföra lägre kostnader och ökad effektivitet. I delårsrapporten saknar vi en redogörelse för organisationsförändringens effekter.

Prognosticerade kostnader avseende Ulleråker är högre än föregående år. Under året har samråd om planprogram genomförts. I delårsrapporten lyfts fram att resultatet för projektet är osäkert och beräknas ligga inom intervallet -990 mkr till -20 mkr. En prövning av värderingen kommer att ske i samband med beslut om planprogram och detaljplaner.

Bedömning

Vi bedömer att redovisningen av resultaträkningen är i enlighet med RKR:s rekommendation 22. Resultaträkningen omfattar de rubriker som följer av god redovisningssed. Jämförelsetal redovisas för samma rapportperiod föregående år och en prognos lämnas för helåret.

3.3 Nämndernas resultatuppföljning och prognos

Resultat per nämnd, mkr	Utfall augusti 2015	Budget 2015	Prognos 2015
Kommunstyrelse	24	18	-6
Utbildningsnämnden	97	0	-77
Arbetsmarknadsnämnden	0	0	0
Omsorgsnämnden	-17	0	-30
Socialnämnden	-10	0	-21
Äldrenämnden	9	0	-3
Idrotts- och fritidsnämnden	8	0	11
Gatu- och samhällsmiljönämnden	18	0	17
Plan- och byggnadsnämnden	6	0	9
Kulturnämnden	6	0	0
Övriga uppdragsnämnder	-4	0	0
Summa nämnder	137	18	-100
Styrelsen för vård och omsorg	32	0	-5
Styrelsen för teknik och service	29	13	26
Summa produktionsstyrelser	60	13	22
Finansförvaltningen	-89	32	34
Summa nämnderna	108	62	-45

Utbildningsnämnden, Socialnämnden, Omsorgsnämnden, Äldrenämnden och Styrelsen för vård och omsorg samt Kommunstyrelsen prognosticerar ett underskott för 2015.

Organisationsförändringen som har genomförts under året har medfört att det är svårt att göra jämförelser med resultatet föregående år. Flera nya nämnder har bildats och de jämförelsesiffror som har tagits fram är inte alltid rättvisande. Vi har därför valt att inte redovisa några jämförelsesiffror från föregående år i tabellen ovan.

I vår granskning har vi noterat att periodiseringar i nämnderna och styrelserna görs på olika sätt. De övergripande principerna är gemensamma men olika beloppsnivåer används i olika nämnder. Nya roller och ansvar i den nya organisationen har medfört en osäkerhet och olika hantering. Vi har inte noterat några materiella fel.

Omorganisationen har också inneburit att gemensamma overheadkostnader numera fördelas ut på nämnderna. I vår granskning har det framkommit att det finns en osäkerhet hos nämnderna hur denna fördelning görs och hur stora kostnaderna kommer att bli för respektive nämnd. Tidigare har nämnderna köpt tjänster internt och har då kunnat påverka kostnaderna genom sina beställningar.

Varje år fastställer Finansförvaltningen ett PO-pålägg som består av lagstadgade sociala avgifter plus ett påslag för pensionskostnader. PO-pålägget blir en kostnad i respektive nämnd/styrelsen och en intäkt i Finansförvaltningen. En diskussion har uppkommit under revisionen om PO-pålägget är rättvist beräknat. Beräkningen tar inte hänsyn till att personal med lägre inkomster och därmed lägre procentuella pensionsavsättningar. Nämnder/styrelser med en hög andel personal med lägre inkomster och därmed lägre procentuella pensionsavsättningar än den schablon som Uppsala kommun tillämpar påförs en högre pensionskostnad än vad deras faktiska pensionskostnad är. Finansförvaltningen är medvetna om detta och arbetar med att ta fram en ny beräkningsmodell.

Kommunstyrelsens prognos pekar på ett resultat med -6 mkr. I prognosen ingår ett realisationsresultat inklusive nedskrivningar med 35 mkr. Realisationsvinster från försäljningar av bostäder beräknas uppgå till 33 mkr och nettoresultat från mark- och exploateringsverksamheten till 66 mkr. I prognosen ingår också en nedskrivning av markanläggning med 57 mkr. En djupare granskning kommer i årsbokslutet att ske av realisationsvinster, realisationsförluster och nedskrivningar.

Utbildningsnämnden prognosticerar ett resultat med -77 mkr. Av underskottet är ca 60 mkr hänförligt till gymnasieskolan. Ett omställningsarbete pågår med syfte att minska antalet program, inriktningar och lokaler. Kostnaderna per elev minskade under 2014 och förklarades främst av minskade lokalkostnader. Lokalkostnaderna för gymnasieskolan är dock fortfarande högre än genomsnittet för liknande kommuner.

Underskottet inom Omsorgsnämnden beror främst på ökade volymer inom verksamheterna vård och omsorg i ordinärt boende. Prognosen innebär en nettokostnadsökning med i genomsnitt 4,6 % jämfört med 2014. Nettokostnaderna inom ordinärt boende och särskilt boende förväntas öka med 8,1 % till följd av ökade volymer.

Socialnämnden prognosticerar ett resultat med -21 mkr. Det beror främst på underskott i bostadsenheten med 16,7 mkr. Nämnden ansvarar för kommunens mottagande av ensamkommande barn och där beräknas kostnaderna bli 2,5 mkr högre än ersättningen från staten.

Gatu- och samhällsmiljönämndens resultat i prognosen bygger på att kostnaderna för vinterväghållningen delvis kommer att täckas av utökat kommunbidrag. De förändringar som gjordes inom färdtjänsten i början av 2015 förväntas ge ett positivt resultat. Prognosen för färdtjänsten är 6,8 mkr och samåkningsfrekvensen är ca 15 % högre än budget.

Plan- och byggnadsnämnden redovisar ett överskott med 6 mkr och prognosen pekar på ett överskott med 9 mkr. Bygglovsverksamheten förväntas få ett positivt resultat. Handläggningstiden av bygglov hanteras inom 8 veckor för 81 % av ärendena.

Styrelsen för vård och omsorg prognosticerar ett resultat med -6 mkr. Intäkterna förväntas bli lägre än budgeterat till följd av sjunkande volymer inom framförallt äldreboende och hemvård. Detta är en effekt av färre biståndsbeslut och medför krav på effektivitetsåtgärder för att bibehålla lönsamhet. Styrelsens kostnader påverkas negativt av beslutet om höjda sociala avgifter för yngre.

Bedömning och rekommendation

Vi bedömer att redovisningen av nämndernas resultatuppföljning är i enlighet med RKR:s rekommendation 22. Jämförelsetal redovisas för samma rapportperiod föregående år och en prognos lämnas för helåret.

Vi rekommenderar:

att rutinerna för periodiseringar ses över och att det eventuellt fastställs gemensamma beloppsnivåer och att dessa kommuniceras ut till samtliga berörda.

3.4 Balansräkning

Balansräkningen omfattar utgående balans per 2015-08-31, utgående balans per 2014-08-31 samt föregående räkenskapsårs utgående balans. Balansomslutningen per 2015-08-31 uppgick till 16 436 mkr att jämföra med 16 211 mkr per 2014-12-31.

Balansräkning, mkr	2015-08-31	2014-08-31	2014-12-31
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	4 764	4 575	4 631
Byggnader och mark	4 376	4 179	4 195
Maskiner och inventarier	388	395	436
Finansiella anläggningstillgångar	9 098	8 925	8 640
Summa anläggningstillgångar	13 863	13 499	13 272
Omsättningstillgångar			
Förråd och lager	19	15	18
Exploateringsfastigheter	-667	-574	-559
Kortfristiga fordringar	2 578	2 515	3 164
Kassa och bank	643	173	316
Summa omsättningstillgångar	2 574	2 129	2 939
Summa tillgångar	16 436	15 629	16 211
Eget kapital	7 141	7 346	7 032
Därav periodens/årets resultat	108	148	-165
Avsättningar			
Avsättning för pensioner	820	742	773
Övriga avsättningar	11	11	11
Summa avsättningar	832	753	785
Skulder			
Långfristiga skulder	4 904	4 778	4 676
Kortfristiga skulder	3 560	2 752	3 718
Summa skulder	8 464	7 530	8 394
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	16 436	15 629	16 211

I balansräkningen redovisas en negativ tillgång med -667 mkr avseende exploateringsfastigheter. Som rapporterats tidigare år har större projekt som exploateras i olika etapper har endast åsatts ett projektnummer. Inkomster från ingångna avtal om markförsäljningar och exploateringsavgifter bokförs på projektet och om upparbetade kostnader är lägre än intäkterna redovisas en negativ tillgång. Eftersom projekten inte har delats upp i etapper sker resultatavräkning först när hela projektet är avslutat. Ett särskilt granskningsprojekt pågår avseende mark- och exploateringsverksamheten och kommer att rapporteras separat.

Bedömning

Vi bedömer att delårsrapportens redovisning av balansräkningen är i enlighet med RKR:s rekommendation nr 22.

3.5 Investeringsredovisningen

I delårsrapporten lämnas en redovisning över investeringar under perioden. Investeringarna under perioden januari till augusti uppgår till 303 mkr att jämföra med budget för helåret på 785 mkr.

Prognosen för helåret visar på investeringar med 564 mkr. Av budgeterade investeringar kommer 221 mkr inte att genomföras under året. Respektive nämnd kommenterar avvikelserna.

Bedömning

Vi bedömer att delårsrapportens information om investeringar är i enlighet med RKR:s rekommendation nr 22.

3.6 God ekonomisk hushållning

3.6.1 Finansiella mål

Finansiella mål	Måluppfyllelse i delårsbokslutet	Prognos 2015
Resultatet ska uppgå till 0,6 % av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning (KeU).	Resultatet per 2015-08-31 uppgår till 108 mkr vilket motsvarar 1,7 % av skatter och KeU.	Resultatet i prognosen för helåret landar på -45 mkr eller -0,05 % av skatter och KeU.
Skattefinansierade investeringar ska långsiktigt finansieras till 75 % med egna medel (=Redovisat resultat med tillägg för avskrivningar)	Investeringar uppgår till 303 mkr och självfinansieringsgraden 90 %.	Investeringar i prognosen uppgår till 564 mkr och självfinansieringsgraden 37 %.

3.6.2 Balanskrav

Av delårsrapporten framgår inte någon kommentar kring balanskravsresultat. Prognosen visar på ett negativt resultat 2015. Avsaknaden av beräkningen av resultat i enlighet med balanskravets regler gör det svårt att bedöma om kommunen kommer att nå balanskravet.

3.6.3 Mål för verksamheten

Kommunfullmäktige har fastställt ett måldokument för perioden 2014-2017 innehållande ett antal verksamhetsmål. Någon samlad redovisning av måluppfyllelsen avseende nämndernas verksamhetsmål redovisas inte i delårsrapporten. I september 2015 fastställde kommunfullmäktige ett nytt måldokument – Mål och budget – för perioden 2016-2018.

Bedömning och rekommendation

Vi bedömer att det finansiella resultatet i delårsrapporten inte är förenligt med de långsiktiga finansiella målen. I lämnad prognos uppnås varken resultatmålet eller självfinansieringsgraden. Avsaknaden av beräkningen av resultat i enlighet med balanskravets regler gör det svårt att bedöma om kommunen kommer att nå balanskravet.

Någon redovisning av måluppfyllelsen avseende nämndernas verksamhetsmål redovisas inte i delårsrapporten.

Vi rekommenderar:

att en beräkning av resultat i enlighet med balanskravets regler upprättas

att en redovisning av måluppfyllelsen avseende nämndernas verksamhetsmål lämnas

3.7 Sammanställd redovisning

Kommunkoncernens resultat uppgår i delårsbokslutet till 153 mkr att jämföra med 243 mkr föregående år. Det prognosticerade resultatet beräknas uppgå till -95 mkr.

Resultatpåverkande elimineringar i den sammanställda redovisningen	mkr
Resultat Uppsala kommun	108
Resultat USAB koncernen	108
Resultat delägda bolag	4
Justering resultatandel från KB	-14
Justering för olika avskrivningsplaner i kommunen och i fastighetsbolagen för bolagiserade fastigheter	-62
Återföring av planenliga avskrivningar på förvärvade övervärden i USAB	10
Summa koncernens resultat	153

Bedömning

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen ger en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning och åtaganden. Den sammanställda redovisningen är i allt väsentligt korrekt upprättad. Den sammanställda redovisningen upprättas enligt klyvningsmetoden, vilket innebär att bolag och stiftelser läggs in i kommunkoncernens resultat- och balansräkning till så stor del som kommunen äger. Underkoncernen Uppsala Stadshus AB med bolag använder sig av förvärvsmetoden.

BILAGOR

1. Kommunstyrelsen
2. Utbildningsnämnden
3. Socialnämnden
4. Kulturnämnden
5. Styrelsen för vård och omsorg

Granskningsrapport

Helene Westberg
Oktober 2015

Granskning av delårsbokslut 2015

Kommunstyrelsen
Uppsala kommun

1 Inledning

Vår granskning av Kommunstyrelsen (KS) är en del av granskningen av kommunens delårsrapport. Styrelsens analys av verksamheten består av delårsresultat i jämförelse med föregående år samt budget och prognos för året. Analysen innehåller information om händelser av betydelse för såväl resultatutfall som för verksamhetsutveckling samt analys per verksamhetsområde.

I KSs balansräkning har vi främst valt att fokusera på materiella anläggningstillgångar där vi ser största risken för materiella felaktigheter. En särskild granskning av exploateringsverksamheten pågår och kommer att rapporteras separat. KS resultaträkning har granskats analytiskt där avstämning mot föregående år, budget och prognos har skett. Väsentliga avvikelser har följts upp genom intervju med företrädare. Huvuddelen av nämndens intäkter är koncerninterna varför fokus har legat på motpartsavstämningar. Vår bedömning är att rutinerna för denna hantering är ändamålsenliga.

2 Granskningsresultat

2.1 Resultatanalys

I nedanstående tabell redovisas utfall 2015-08-31, utfall 2014-08-31, budget 2015 och prognos 2015.

Resultaträkning mkr	Resultat 2015-08-31	Resultat 2014-08-31	Budget Helår	Prognos Helår
Verksamhetens intäkter komm- varav internt	1 305,5 1 061,8	1 163,3 947,7	1 869,5 1 789,5	2 019,4 1 981,4
Kostnader				
Personalkostnader	-238,3	-189,4	-383,0	-376,2
Lokalkostnader	-811,6	-776,6	-1 167,9	-1 217,6
Övriga kostnader	-394,8	-339,8	-558,9	-676,5
Avskrivningar	-50,4	-41,6	-50,4	-77,5
Verksamhetens nettokostnader	-189,6	-184,1	-290,9	-328,4
Kommunbidrag	251,5	208,7	357,9	377,1
Finansnetto	-37,7	-27,8	-49,3	-55,1
Årets resultat	24,1	-3,2	17,8	-6,4

Resultatet uppgår till 24,1 mkr. I resultatet ingår realisationsvinster med ca 23 mkr. Prognosen för helåret är ett negativt resultat med 6,4 mkr. I prognosen uppgår nettorealiseringsresultat från mark- och exploateringsverksamheten till 66 mkr. En nedskrivning av markanläggning från förskolemoduler är medräknad i prognosen med 57 mkr. Det finns fortfarande en osäkerhet kring hanteringen och det finns ännu inget beslut om nedskrivning men av försiktighetskäl har nedskrivningen tagits med i prognosen.

I nedanstående tabell redovisas utfall 2015-08-31 i jämförelse med utfall 2014-08-31 samt budget och prognos per verksamhetsområde.

Belopp i mkr	Utfall 2015-08-31	Utfall 2014-08-31	Budget 2015	Prognos 2015
Nämnden totalt	24,1	-3,2	17,6	-6,4
Politisk verksamhet	-2,0	-0,9	-3,1	-5,3
Infrastruktur, skydd m.m.	-10,4	-22,4	-0,2	34,8
Fritid och kultur	0,8	-1,5	1,0	1,2
Särskilt riktade insatser	0,0	-5,6	-2,6	0,0
Affärsverksamhet	11,8	14,2	0	-15,5
Kommunledning och gemensamma verksamheter	23,9	13,2	22,6	-21,4

Inom verksamhetsområdet infrastruktur och skydd ingår mark- och exploateringsverksamheten. I delårsbokslutet har inte några mark- och exploateringsprojekt resultatavräknats. Det görs endast vid årsbokslutet. Det negativa resultatet inom verksamhetsområdet är hänförligt till Ulleråkersområdet. Inom verksamhetsområdet Affärsverksamhet redovisas fastighetsenhetens resultat för Ulleråkersområdet. Resultatet per augusti är -4,5 mkr. Totalt redovisar Ulleråkersområdet ett negativt resultat med 20,1 mkr. Både kapitalkostnaderna och driftsnettot är högre än budgeterat.

Inom verksamhetsområdet Affärsverksamhet ingår, förutom del av Ulleråker, fastighetsenhetens egenomdomsförvaltning. Resultatet för den verksamheten i delåret är 16,2 mkr, vilket beror på högre hyresintäkter och lägre kostnader för underhåll.

Kommunledning och gemensamma verksamheten redovisar ett resultat i nivå med budget. Realisationsvinster ingår i resultatet med 9,8 mkr. Förändring av semesterlöneskulden uppgår till 8,2 mkr vilket påverkar resultatet positivt.

2.2 Balansräkning

I nedanstående tabell redovisas utgående balanser 2015-08-31 jämfört med 2014-08-31.

Belopp i mkr	2015-08-31	2014-08-31
Tillgångar		
Materiella anläggningstillgångar	2 246,6	2 211,4
Bostadsrätter	172,6	172,7
Exploateringsfastigheter	-666,9	-574,4
Kundfordringar (externa)	22,7	36,8
Fordran annan enhet	425	0
Kortfristiga fordringar	307,6	233,5
Summa tillgångar	2 507,5	2 080,0
Eget kapital och skulder		
Balanserad vinst	21,9	25,2
Årets resultat	24,1	1,5
Summa eget kapital	46,0	26,7
Långfristig skuld till annan enhet	2 271,7	563,9
Kortfristig skuld till annan enhet	0	1 374
Leverantörsskulder (externa)	66,9	44,6
Övriga skulder	122,9	70,8
Summa skulder	2 461,5	2 053,3
Summa eget kapital och skulder	2 507,5	2 080,0

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar består till största del av Ulleråker som förvärvades under 2014. En stor andel av denna fastighet avser mark som inte skrivs av. Då det ännu inte finns en gällande detaljplan för Ulleråkersområdet som medger exploatering så har förvärvet klassificerats som en anläggningstillgång uppdelad på mark och byggnader.

Exploateringsfastigheter

I balansräkningen redovisas i likhet med tidigare år en negativ tillgång avseende mark och exploateringsverksamheten. Större projekt som exploateras i olika etapper har åsatts endast ett projektnummer. Inkomster från ingångna avtal om markförsäljningar och exploateringsavgifter bokförs på projektet och om upparbetade kostnader är lägre redovisas en negativ tillgång. Resultatavräkning sker först när hela projektet är avslutat.

Våra rekommendationer från tidigare år kvarstår. Vi rekommenderar också att styrningen av exploateringsprojekten stärks. Det kan medföra såväl behov av ökade resurser som stärkt kompetens hos handläggare. Kvaliteten av den löpande uppföljningen av projekten bör öka och säkerställa att prognoser kan upprättas med rimlig säkerhet. Uppföljning och styrning av nya projekt har setts över men avseende de äldre projekten finns behov av en genomlysning så att projekten kan avslutas och redovisning av upparbetat resultat avräknas. Vår samlade bedömning är att den interna kontrollen avseende exploateringsverksamheten bör ses över och stärkas.

Ett särskilt granskningsprojekt avseende exploateringsverksamheten pågår och kommer att rapporteras i en separat rapport.

2.3 Sammanfattande bedömning

En osäkerhet föreligger avseende redovisningen av exploateringsverksamheten på grund av osäkerheten kring de gamla exploateringsprojektens status avseende redovisade kostnader och intäkter samt ett stort antal stora projekt som pågått under många år. För övriga balansposter samt resultaträkning är vår bedömning att de ger en rättvisande bild. Bokslutsdokumentationen håller en tillfredsställande standard. Styrelsen tillämpar korrekta principer för värdering av fordringar och periodisering av intäkter och kostnader. Vi bedömer också att styrelsens resultatanalys är tillfredsställande ur ett finansiellt perspektiv.

Granskningsrapport

Carl-Stefan von
Engeström
Rasmus Åhl

Oktober 2015

Granskning av delårsbokslut 2015

Utbildningsnämnden

1 Inledning

Vår granskning av Utbildningsnämnden är en del av granskningen av kommunens delårsrapport. Styrelsens analys av verksamheten som består av periodens utfall i jämförelse föregående år samt budget och en prognos för helåret. Analysen innehåller information om händelser av betydelse för såväl resultatutfall i delårsbokslut som för verksamhetsutveckling.

I balansräkning har vi valt att fokusera på anläggningstillgångar, kundfordringar och leverantörsskulder där vi ser största risken för materiella felaktigheter. I övrigt har nämndens resultaträkning granskats analytiskt där avstämning mot föregående år, budget och prognos har skett. Väsentliga avvikelser har följts upp genom intervjuer.

2 Granskningsresultat

2.1 Resultatanalys

I nedanstående tabell redovisas utfall 2015-08-31, utfall 2014-08-31, budget 2015 och prognos 2015.

<i>Resultaträkning mkr</i>	<i>Resultat 20150831</i>	<i>Resultat 20140831</i>	<i>Budget Helår</i>	<i>Prognos Helår</i>
Intäkter	2 826,2	2 768,9	4 195,7	4 240,2
Personalkostnader	-1 479,9	-1 444,2	-2 327,1	-2 400,0
Lokalkostnader	-369,9	-364,8	-542,5	-558,6
Övriga kostnader	-3 620,8	-3 521,5	-5 436,3	-5 468,2
EBITDA (Operativt resultat)	-2 644,4	-2 561,5	-4 110,2	-4 186,6
Avskrivningar	-25,4	-24,7	-39,3	-39,9
Kommunbidrag	2 768,5	2 747,3	4 152,7	4 152,7
Finansnetto	-2,0	-2,0	-3,1	-3,1
Finansnetto	2 766,5	2 745,3	0	4 149,6
EBT (Årets resultat)	96,8	159,1	0	-76,9
Avkastningskrav	0	-45,5	0	0
EBT efter avkastningskrav	96,8	113,6	-0	-76,9

Som framgår av tabellen har UBN ett överskott per den sista augusti vilket främst är hänförligt till förändringen av semesterlöneskulden.

Prognosticerat resultat är lägre och det har sina främsta orsaker i

- Volymökningar jämfört med budget inom samtliga skolformer d.v.s. förskolan, grundskolan och gymnasiet.
- Fortsatta omställningskostnader inom gymnasieskolan.

Arbetet med att återställa gymnasieskolan till en ekonomi i balans har intensifierats med främst följande åtgärder:

- Lokalstrategi och förtätning; Bolandgymnasiet och GUC läggs ned from VT 2017. Vissa av de nischade gymnasieprogrammen däribland bygg, fordon och vissa estetiska program som har förhållandevis små klasser kommer inte att erbjudas fortsättningsvis. Enbart årseffekten av de sänkta lokalkostnaderna beräknas till 2,5 mkr.
- Karriärväxlingar avseende lärare och övrig personal inom främst ovanstående gymnasieprogram har fortsatt, prognosen för omställningskostnaderna uppgår till 7 mkr.

Då kommunen har genomgått en stor omorganisation har utbildningsnämnden sedan 1 januari 2015 rollen som både beställare och utförare med en chef för hela utbildningsförvaltningen. För att möjliggöra styrning och ekonomisk uppföljning har man valt att dela upp verksamhetens fem avdelningar fördelat på systemledarrollen och verksamhet i egen regi. Systemledarrollen har 2 avdelningar: Systemstöd och Individstöd. Egenregi har 3 avdelningar: Förskola, Grundskola och Gymnasieskola.

Det bör dock noteras att individstödet har enheter med en egenregibudget: Modersmålsenheten förskola, Språkskola, Konsultativt stöd och Central elevhälsa. Dessa enheter arbetar till stöd för elever i alla åldrar d.v.s. 0-19 år.

Belopp i mkr	Resultat 20150831	Budget Helår	Prognos Helår
Summa UBN	96,8	0	-76,9
Förvaltningsledning	25,8	54,0	24,3
Sum Systemledarroll	-13,8	0	-41,2
Systemstöd	-20,1	0	-42,5
Individstöd	6,3	0	1,3
Kommunal utförare	84,7	-54,0	-59,9
Förskola	32,8	0	2,1
Grundskola	56,1	0	-10,7
Gymnasiet	-4,2	-54,0	-51,4

Det prognosticerade underskottet inom systemledarrollen beror främst på en stor elevantal-sökning hos grundskolan samt en för högt beräknad programersättning uppgående till 14 mkr. Beräkningen gjordes innan omorganisationen och budgetrutinerna har därefter förbättrats.

Verksamheten inom egen regi visar ett underskott främst hänförligt till Gymnasieskolan vilket nämnts ovan.

Underskottet inom grundskolan är främst hänförligt till ett enskilt antal skolor som visar stora underskott. Det är inte uteslutet med personalminskningar för att minska underskottet.

2.2 Balansräkningen

I nedanstående tabell redovisas utgående balanser 2015-08-31 jämfört med 2014-08-31.

Belopp i mkr		2015-08-31
Tillgångar		
Materiella anläggningstillgångar		130,5
Kundfordringar		76,7
Fordran annan enhet		23,4
Övriga kortfristiga fordringar		24,1
Kassa & bank		0,1
Förutbetalda kostn. o upplupna intäkter		50,9
Summa tillgångar		305,8
Eget kapital och skulder		
Eget kapital		96,8
Långfristiga skulder		0,1
Leverantörsskulder		150,0
Övriga kortfristiga skulder		6,7
Uppl. kostnader o förutbet. intäkter		52,2
Summa eget kapital och skulder		305,8

Vi har vid vår granskning av balansräkningen inte funnit några väsentliga fel. Överföringar av materiella anläggningstillgångar från Styrelsen för Vård och Bildning till Utbildningsnämnden i samband med omorganisationen av kommunen har stickprovsvis granskats att överföringen skett korrekt. En fysisk inventering gjordes i samband med överföringen.

Det har ännu inte beslutats om en fysisk inventering av anläggningstillgångarna kommer att ske vid upprättandet av bokslutet. Ett resultat av en eventuell inventering kommer vi att följa upp i vår helårsgranskning.

På grund av omorganisationen begränsas jämförbarheten i balansräkningen avseende utgående balanser 2014-08-31 och därför väljer vi att inte ha med några jämförelsesiffror.

2.3 Sammanfattande bedömning

Det är vår bedömning att balans och resultaträkning ger en rättvisande bild av nämndens ekonomiska ställning samt att bokslutsdokumentationen håller en tillfredsställande standard, tillämpar korrekta principer för värdering av fordringar och periodisering av intäkter och kostnader. Vi bedömer också att styrelsens resultatanalys är tillfredsställande ur ett finansiellt perspektiv. Vi noterar också att underskottet inom främst gymnasieskolan kvarstår och att bedömningen inom utbildningsförvaltningen är att ekonomin ska vara i balans vid utgången av 2018.

Granskningsrapport

Granskning av delårsbokslut 2015

Socialnämnden

*Helene Westberg
Erik Svenson*

Oktober 2015

1 Inledning

Vår granskning av Socialnämnden är en del av granskningen av kommunens delårsrapport. Socialnämndens analys av verksamheten består av delårets utfall i jämförelse med föregående år samt budget och prognos för helåret. Analysen innehåller information om händelser av betydelse för såväl resultatutfall som för verksamhetsutveckling samt analys per verksamhetsområde.

Nämndens balansräkning har granskats översiktligt och analytiskt med fokus på periodisering av stadsbidrag avseende ensamkommande flyktingbarn där vi bedömer att risken för materiella felperiodiseringar är störst på intäktssidan. I övrigt har nämndens resultaträkning granskats analytiskt där avstämning mot föregående år, budget och prognos har skett. Väsentliga avvikelser har följts upp genom intervjuer.

Vi har översiktligt kartlagt processen för ensamkommande flyktingbarn som uppgår till en stor del av nämndens externa intäkter och där volymerna har ökat markant under 2015. Utöver det har vi också valt att stickprovsvis granska överensstämmelse mellan avtal och fakturering från utförare och samtidigt också stämt av att dessa kostnader har periodiserats på ett korrekt sätt i bokslutet. Vår bedömning är att rutinerna i allt väsentligt är ändamålsenliga där vår granskning inte visar på några iakttagelser.

2 Granskningsresultat

2.1 Resultatanalys

I nedanstående tabell redovisas utfall 2015-08-31, utfall 2014-08-31, budget 2015 och prognos 2015.

Resultaträkning mkr	Resultat 20150831	Resultat 20140831	Budget Helår	Prognos Helår
Verksamhetens intäkter komm-	106,4	98,9	115,0	158,6
Kostnader				
Personalkostnader	-143,5	-126,6	0	-219,1
Lokalkostnader	-9,2	-13,9	0	-13,2
Övriga kostnader	-353,5	-379,6	-701,4	-532,8
Avskrivningar	-0,7	-0,3	0	-0,8
Summa kostnader	-506,9	-520,4	-701,4	-765,9
Verksamhetens nettokostnader	-400,5	-421,5	-586,4	-607,3
Kommunbidrag	390,9	305,1	586,4	586,4
Finansnetto	-0,1	-0,1	0	-0,1
Nettoresultat	-9,7	-116,5	0	-21

Som framgår av tabellen har budgeten endast gjorts på aggregerad nivå vilket gör det svårt att jämföra mer än på totalnivå. Det är också svårt att dra några slutsatser i jämförelsen med föregående år då 2014 års siffror är en hopslagning av flera enheter och beror på omorganisationen. Omorganisationen har gått väldigt fort där det är uppenbart att överföringen från överflyttade enheter inte har skett på ett tydligt sätt.

I vår analys har fokus därmed legat på jämförelse mot budget och prognos. För att få jämförbarhet med budget och prognos omvandlas siffrorna till 8 månader. En stor anledning till att prognosen är uppräknad beror på ökade flyktingströmmar vilket generar både kostnader och externa intäkter från Migrationsverket.

Nämndens resultat för perioden är -9,7 mkr. I bokslutet saknas kostnader för vård- och behandling för barn- och ungdomsvård om 5 mkr som avser perioden. Fakturor från utförarna inte har hunnit reserveras och beaktas i analysen. Totalt sett uppgår resultatet till -14,7 mkr. Förklaras huvudsakligen av tre faktorer vilka framgår av nämndens analys.

Bostadsenheten

Bostadsenheten flyttades till Socialnämnden från Arbetsmarknadsnämnden i samband med omorganisationen. Efter överflyttningen av enheten framkom att intäkter hade flyttats internt inom Arbetsmarknadsnämnden för att täcka upp underskott inom bostadsenheten. Detta upptäcktes under sommaren och man kommer ej att hinna kompensera för detta under 2015. Efter noggrannare genomlysning väntas underskottet hamna kring -16,7 mkr för denna verksamhet. Detta är en ytterligare indikator på att överflytten inte har skett på ett transparent eller optimalt sett.

Enheten för ensamkommande flyktingbarn

Enheten för ensamkommande flyktingbarn har haft ett hårt tryck under senare delen av 2015 vilket nämnden inte hade räknat med vid årets ingång. Ersättningen från Migrationsverket är inte anpassad till storstäder där lokalkostnaderna är betydligt högre än i mindre städer. Ökade volymer gör att också resultatet från verksamheten försämras. Prognostiserad förlust i aprilprognosen om -11,5 mkr har reviderats till -2,5 mkr i augustiprognosen tack vare engångseffekt av erhållna statsbidrag som avser 2014. Ingen kompensation för detta erhålls i dagsläget. Man behöver se över bomöjligheter i kommunens ytterområden för att kunna kompensera för skenande kostnader.

Fördyrande lokalkostnader om 2,5 mkr på grund av flytt till nya lokaler.

2.2 Balansräkningen

I nedanstående tabell redovisas utgående balanser 2015-08-31 jämfört med 2014-08-31.

Belopp i mkr	2015-08-31	2014-08-31
Tillgångar		
Materiella anläggningstillgångar	4,9	4,2
Kundfordringar	0,0	1,7
Kortfristiga fordringar		0,0
Fordran annan enhet	7,9	0
Förutbetalda kostn o upplupna intäkter	34,5	29,3
Summa tillgångar	47,3	35,2
Eget kapital och skulder		
Eget kapital	-9,7	-7,1
Långfristiga skulder	1,0	1,3
Skuld till annan enhet	0	5,6
Leverantörsskulder	12,7	1,5
Kortfristiga skulder	0	0,2
Uppl kostnader o förutbet intäkter	43,3	33,7
Summa eget kapital och skulder	47,3	35,2

Vi har vid vår översiktliga granskning av balansräkningen inte funnit några väsentliga fel.

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter består huvudsakligen av upplupen intäkt avseende stadsbidrag för hantering av ensamkommande flyktigbarn. Ansvarig för återsökning till Migrationsverket har varit sjukskriven sedan våren 2015 varför eftersläpning i hanteringen har förekommit. Det har inte funnits några dokumenterade rutiner för hur återsökningen ska ske utan all information har funnits hos denna nyckelperson. Vid delårsbokslutet var nämnden därmed tvungen att göra en större reservering för att hamna rätt i sina intäkter.

Alla barn registreras i Procapita vilket gör det enkelt att söka på aktuella barn att få ersättning för. Vår granskning visar att nämnden endast har reserverat för det antal barn som man enligt avtal med Migrationsverket har rätt till. Det framgår av Procapita att antalet barn i juli och augusti är många fler än vad som avtalats och där kommunen högst sannolikt kommer att få ersättning för dessa. Enligt sammanställning från Procapita borde reserverat belopp ligga på 26,7 mkr jämfört med faktiskt uppbokat om 20,8 mkr. En ökning jämfört med 2014 är dock rimlig då antalet flyktingar ökat under 2015. Risken för väsentliga fel som får inverkan på kommuntotalen är minimal varför ingen ytterligare granskning har utförts. Nämnden arbetar med att ta fram en metodbeskrivning för att framgent kunna ha bättre ordning på denna process och genom det inte vara beroende av en persons närvaro.

Fordran/skuld annan enhet avser kommuninterna mellanhavanden.

Interimsskulden avser främst vårdfakturor samt ännu ej debiterade hyreskostnader för stadshuset som uppgår till totalt 13,4 mkr. Periodiseringskontroll har utförts där inga materiella felperiodiseringar har noterats. Dock har noterats att processen för periodisering sker nere på fakturanivå och där är vår bedömning att den månatliga processen är onödigt precis och tidskrävande. Kostnaderna per månad fluktuerar inte särskilt mycket och vår rekommendation är att Socialnämnden schablonmässigt kan reservera för kostnader i månadsboksluten under året och att man i delårsboksluten gör en mer noggrann uppföljning.

2.3 Sammanfattande bedömning

Det är vår bedömning att balans- och resultaträkning i allt väsentligt ger en rättvisande bild av Socialnämndens ekonomiska ställning samt att bokslutsdokumentationen håller en tillfredsställande standard, tillämpar korrekta principer för värdering av fordringar och periodisering av intäkter och kostnader. Vi bedömer också att nämndens resultatanalys är tillfredsställande ur ett finansiellt perspektiv.

Men vi vill också sammanfattningsvis framhålla att:

- Omorganisationen har gått väldigt fort och det är uppenbart att överföringen från överflyttade enheter inte har skett på ett tydligt sätt. Svårt att dra några slutsatser av jämförelsen föregående år. Har renderat i underskott i bostadsenheten som man inte budgeterade med.
- Se över och effektivisera månatliga rutinen för periodisering av kostnader.
- Fortsätta med framtagande och bearbetning av metod för återsökning av stadsbidrag för att fler medarbetare ska kunna sköta detta och att risken för felperiodiseringar ska undvikas. Notera att det sannolikt ligger för låga intäkter i bokslutet på grund av detta.

Granskningsrapport

Helene Westberg

Oktober 2015

Granskning av delårsbokslut 2015

Kulturnämnden

1 Inledning

Vår granskning av Kulturnämnden är en del av granskningen av kommunens delårsrapport. Nämndens analys av verksamheten består av periodens utfall i jämförelse föregående år samt budget och en prognos för helåret. Analysen innehåller information om händelser av betydelse för såväl resultatutfall i delårsbokslut som för verksamhetsutveckling.

Balansräkningen har granskats översiktligt där stickprov av vissa poster gjorts mot underlag. Nämndens resultaträkning har granskats analytiskt där avstämning mot föregående år, budget och prognos har skett. Väsentliga avvikelser har följts upp genom intervjuer.

Omorganisationen inom Uppsala kommun har inneburit att kultur- och fritidsverksamheten inom tidigare Barn och ungdomsnämnden samt kultur och fritidsverksamheten inom tidigare Produktionsstyrelsen för vård och bildning har flyttats till nya Kulturnämnden. Uppdraget att hantera stöd till bygdegårdar har också överförs till den nya Kulturnämnden.

2 Granskningsresultat

2.1 Resultatanalys

I nedanstående tabell redovisas utfall 2015-08-31, utfall 2014-08-31, budget 2015 och prognos 2015.

Resultaträkning mkr	Resultat 2015-08-31	Resultat 2014-08-31	Budget Helår	Prognos Helår
Verksamhetens intäkter	140,2	132,4	210,9	211,5
Kostnader				
Personalkostnader	-78,8	-72,5	-124,6	-126,6
Lokalkostnader	-27,3	-21,1	-39,2	-41,5
Övriga kostnader	-199,8	-175,6	-305,0	-301,1
Avskrivningar	-2,1	-2,1	-3,1	-3,1
Verksamhetens nettokostnader	-167,8	-138,9	-261,0	-260,9
Kommunbidrag	174,2	149,8	261,3	261,3
Finansnetto	-0,2	-0,2	-0,3	-0,4
Nettoresultat	6,2	10,7	0,0	0,0

Redovisat resultat per augusti är positivt. Helårsprognosen visar ett nollresultat. Föregående års resultat ska visa samma verksamheter som i den nya organisationen, dvs det ska vara jämförbart med årets resultatutfall.

Intäkterna är högre än föregående år vilket till största del förklaras av att Sävja Kulturcentrum har varit i drift under hela året. Lokalkostnaderna har också ökat jämfört med föregående år till följd av Sävja Kulturcentrum. Vidare har det under året varit så många barn inskrivna i fritidsklubbar att tillfälliga lokaler, t ex sporthallar, har varit tvungna att hyras vilket har medfört högre lokalkostnader.

Personalkostnaderna är högre än föregående år. Det beror främst på att högre månadsarvoden till de förtroendevalda, högre kostnader för sammanträdesarvoden och högre ersättningar för förlorad arbetsinkomst.

Övriga kostnader har ökat jämfört med föregående år vilket främst är hänförligt till OH-kostnaderna som i och med den nya organisationen har fördelats med nya nycklar. Nämnanden uttrycker att det finns en osäkerhet kring hur OH-kostnaderna beräknas vilket även försvårat prognosarbetet.

Belopp i mkr	Utfall 2015-08-31	Utfall 2014-08-31	Budget Helår	Pro- gnos Helår
Summa verksamheter	6,2	10,7	0,0	0,0
Politisk verksamhet	-0,2	0	0	-0,4
Fritid och Kultur	6,6	8,4	0,2	5,6
Skolbarnomsorg/Fritidsklubbar	-0,1	2,3	-0,2	-0,6
Övriga verksamheter	0,0	0	0	-4,6

Inom den politiska verksamheten har utbildningsinsatser gjorts av de nya ledamöterna vilket har medfört högre kostnader än budgeterat. Resultatet har också påverkats av att arvoden avseende 2014 har rapporterats in först under 2015. Arvodena borde ha belastat 2014 års resultat.

Inom verksamheten fritid och kultur ryms bl a biblioteken, Biotopia, Konstmuseet, Regina teatern och Musikskolan. Intäkter för kultur- och fritidsstöd periodiseras jämnt över året medan utbetalningar sker först under hösten.

Inom verksamheten Skolbarnomsorg/fritidsklubbar har antalet inskrivna barn ökat. Under de senaste fem åren har antalet inskrivna barn ökat med 50 %. Ökningen har medfört att flera lokaler är för små vilket har lett till ökade kostnader för hyra av ytterligare lokaler och mer personal.

2.2 Balansräkningen

I nedanstående tabell redovisas utgående balanser 2015-08-31 jämfört med 2014-08-31.

Belopp i mkr	2015-08-31	2014-08-31
Tillgångar		
Materiella anläggningstillgångar	79,4	40,4
Kundfordringar	1,5	0,0
Kortfristiga fordringar	11,7	13,4
Fordran Finansförvaltningen		
Förutbetalda kostn o upplupna intäkter		
Summa tillgångar	92,6	53,9
Eget kapital och skulder		
Eget Kapital	6,2	-4,6
Långfristiga skulder	43,6	39,0
Skuld till annan enhet	31,8	9,9
Leverantörsskulder	4,6	0,6
Kortfristiga skulder	0,1	0,8
Uppl kostnader o förutbet intäkter	6,3	8,2
Summa eget kapital och skulder	92,6	53,9

Vi har vid vår granskning av balansräkningen inte funnit några väsentliga fel. Den ökade balansomslutning beror på omorganisationen av kommunens nämnder.

2.3 Sammanfattande bedömning

Det är vår bedömning att balans och resultaträkning ger en rättvisande bild av KNT's ekonomiska ställning samt att bokslutsdokumentationen håller en tillfredsställande standard, tillämpar korrekta principer för värdering av fordringar och skulder.

Rutinen för periodisering kan förbättras så att budget och utfall periodiseras på samma sätt. Nämnden bör även införa nya rutiner gällande rapportering av arvoden så dessa inte släpar efter i upp till 6 månader som nu är fallet.

Granskningsrapport

*Helene Westberg
Carl-Stefan von
Engeström*

Oktober 2015

Granskning av delårsbokslut 2015

Styrelsen för vård och
omsorg

1 Inledning

Vår granskning av Styrelsen för Vård och Omsorg är en del av granskningen av kommunens delårsrapport. Styrelsens analys av verksamheten som består av periodens utfall i jämförelse föregående år samt budget och en prognos för helåret. Analysen innehåller information om händelser av betydelse för såväl resultatutfall i delårsbokslut som för verksamhetsutveckling.

I balansräkningen har vi valt att fokusera på kundfordringar och interimsskulder där vi ser största risken för materiella felaktigheter. I övrigt har styrelsens resultaträkning granskats analytiskt där avstämning mot föregående år, budget och prognos har skett. Väsentliga avvikelser har följts upp genom intervjuer.

2 Granskningsresultat

2.1 Resultatanalys

I nedanstående tabell redovisas utfall 2015-08-31, utfall 2014-08-31, budget 2015 och prognos 2015.

Resultaträkning mkr	Resultat 20150831	Resultat 20140831	Budget Helår	Prognos Helår
Verksamhetens intäkter	1 214,3	1 169,1	1 854,7	1 815,2
Kostnader				
Personalkostnader	-1 005,7	-957,3	-1 581,1	-1 543,9
Lokalkostnader	-40,6	-39,0	-59,6	-62,3
Övriga kostnader	-134,2	-102,1	-206,0	-210,6
Summa kostnader	-1 180,5	-1 098,4	-1 846,6	-1 816,8
Operativt Resultat	33,7	70,7	8,1	-1,5
Avskrivningar	-1,9	-3,0	-2,9	-2,9
Finansnetto	-0,2	-0,3	-0,3	-0,2
Avkastningskrav	0	-8,0	0	0,0
Nettoresultat	31,6	59,3	4,9	-4,7

Som framgår av tabellen är resultatet per augusti positivt men att de beror till stor del av upplösningen av semesterlöneskulden. Per helår är prognosen att Vård och Omsorg kommer att redovisa ett negativt resultat om -4,7 mkr. Ca 40 % av verksamheten har inte fått prisuppräkningar, samtidigt har löneökningen per årsmedarbetare varit 2,5 %. Det har inte varit möjligt att effektivisera verksamheten i motsvarande omfattning. Resultateffekten av detta blir stor då personalkostnaderna motsvarar ca 85 % av verksamhetens intäkter. Brist på legitimerad personal har inneburit att det blivit nödvändigt att hyra in personal från privata aktörer i större omfattning, vilket har medfört högre kostnader.

Av personalkostnaderna utgörs ca 410 mkr av PO- pålägg enligt prognosen för helåret. Fördelningen innehåller avsättning för pensioner med 5,5 procentenheter vilket är samma procentsats som tidigare år. Vård och Omsorg har idag en personal med lägre inkomster och därmed lägre procentuella pensionsavsättningar än den schablon som Uppsala kommun tillämpar i fördelningen av kostnaden. Detta har framförts till kommunledningen för att få tillstånd en ändrad fördelningsprincip till kommande bokslut.

Kostnader för IT och verksamhetsstöd har ökat. Dessa kostnader fördelas från kommunstyrelsen med nya nycklar. Vi kommer att ytterligare granska fördelningen i samband med bokslutsgranskningen.

Belopp i mkr	Utfall 2015-08-31	Utfall 2014-08-31	Budget Helår	Prognos Helår
Summa division-	31,6	59,3	4,8	-4,7
Vård och Omsorg	2,6	-4,0	-7,7	-6,9
Socialpsykiatri & soc	19,4	18,9	15,8	17,0
Assistans	15,7	20,6	12,1	16,5
Arbete & Bostad	-0,6	-2,8	-15,2	-11,1
Äldre, vård & hälsa	4,6	4,6	3,2	-0,8
Hemvård & Kvarb	-10,0	-5,8	-3,2	-19,4

Delårens resultat per affärsområde är positiva med undantag av Arbete & bostad och Hemvården.

Enligt helårsprognosen kommer fyra affärsområden att visa underskott. Arbete & bostad visar underskott främst beroende på ökade personalkostnader utan motsvarande prisuppräkningar. Hemvård & Kvarboende prognosticerade underskott består till stor del av minskad volym av beslutade timmar och att den produktivitet som behövs för att nå lönsamhet i den verksamheten inte är möjliga att uppnå. Assistansens överskott enligt prognos beror till stor del av ökade volymer.

Prognosen innehåller inte effekterna av övertagandet av Kosmos fyra äldreboenden då avtal om ersättningen inte var färdigställt när prognosen fastställdes. Detta är en osäkerhetsfaktor i prognosen och V&O's bedömning är att uppstartskostnaderna kan uppgå till -6 mkr.

2.2 Balansräkningen

I nedanstående tabell redovisas utgående balanser 2015-08-31 jämfört med 2014-08-31.

Belopp i mkr	2015-08-31	2014-08-31
Tillgångar		
Materiella anläggningstillgångar	9	182
Varulager, förråd	11	10
Kundfordringar	89	196
Kortfristiga fordringar	2	12
Fordran Finansförvaltningen	118	200
Förutbetalda kostn o upplupna intäkter	0	43
Summa tillgångar	229	643
Eget kapital och skulder		
Eget Kapital	-29	108
Långfristiga skulder	185	183
Leverantörsskulder	15	98
Kortfristiga skulder	0	7
Uppl kostnader o förutbet intäkter	58	247
Summa eget kapital och skulder	229	643

Vi har vid vår granskning av balansräkningen inte funnit några väsentliga fel. Minskningen av balansomslutning beror på omorganisationen av kommunen där en stor del av Vård och Bildnings anläggningstillgångar förts över till utbildningsnämnden samt fem ytterligare nämnder. Med hänsyn till att de största överföringarna skett till utbildningsnämnden har vi gjort en granskning där vi stickprovsvis matchat inventarieförteckningen från Vård och Om-sorg och de inbokningar som har gjorts hos utbildningsnämnden. I vår granskning har vi inte påträffat några brister.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter består till största del av lönerelaterade skulder vilka bedöms i allt väsentligt rätt periodiserade.

2.3 Sammanfattande bedömning

Det är vår bedömning att balans och resultaträkning ger en rättvisande bild av styrelsens ekonomiska ställning samt att bokslutsdokumentationen håller en tillfredsställande standard, tillämpar korrekta principer för värdering av fordringar och periodisering av intäkter och kostnader. Vi bedömer också att styrelsens resultatanalys är tillfredsställande ur ett finansiellt perspektiv.

Vi noterar att V&O troligtvis inte kommer ha möjlighet att nå sina finansiella mål om en lönsamhet om 3 % (EBT/intäkter) eller att samtliga affärsområden ska visa lönsamhet för helåret 2015.